

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO

BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET	
Arkivkode:	431.18
Dato:	020910
Saksnr:	2010 03011-85

Vår saksbehandler:
Jorunn Solgaard

Kopi til

Vår dato
31.08.2010

Vår referanse
2007-0063

Deres referanse
201000615

Høringssvar: NOU: 2009:22 Det du gjør, gjør det helt. Innstilling fra utvalg for bedre samordning av tjenester for utsatte barn og unge

Unio har følgende innspill til utredningen NOU 2009:22 Det du gjør, gjør du helt.

Unio støtter fullt ut at tidlig innsats overfor utsatte barn og familier er av stor betydning for å gi barn stabile og trygge rammer for utvikling og vekst. Vi støtter utredningens hovedmålsetting: at barn og unge skal ta helhetlig og koordinert hjelp til rett tid, og at tiltakene bør ligge på lavest mulig nivå. Det er viktig at fokus rettes mot barnet framfor tjenesteytere og foreldre.

Kap. 6.2 Koordinerende instans

Unio ser positiv på utvalgets forslag om å bygge videre på Individuell plan som et samarbeidsverktøy slik at alle tjenestemottakere med individuell plan har rett til en personlig koordinator og at det utvikles et veiledningsverktøy for koordinatorene. I innstillingen fra utvalget vises det til at evaluering av Individuell plan har ført til bedre samarbeid innen de områdene de har blitt benyttet. Det er også vår faggruppes erfaring, og vi støtter en forankring av Individuell plan som en rettighet og gjort tilgjengelig for alle.

Forankring av Individuell plan 6.2.4.i opplæringsloven og barnehageloven

Unio støtter **ikke** forslaget om å forankre Individuell plan i barnehageloven og opplæringsloven. Det fremstår som uavklart hva som er begrunnelsen for å opprette slike hjemler. Bestemmelsene om Individuell plan bør samles et sted slik at det blir enkelt tilgjengelig og oversiktlig for både tjenesteytere og foresatte, jf regelforenklingsprosjektet. Unio går på denne bakgrunn imot forslaget om nye lovhjemler i barnehageloven og opplæringsloven. Dersom det likevel skulle bli etablert nye hjemler, er det svært viktig at barnehagens og skolens rolle tydeliggjøres og avgrenses.

Kap. 6.3 Barn og unge må få bedre tilgang på psykisk helsehjelp der de bor.

Hvordan realisere et lavterskel tilbud

Unio er enig i utvalgets vurdering (kap.6.3.4) om at det ikke er nødvendig å ta stilling til hvilken profesjon som skal fylle tjenestene eller funksjonene kommunen har ansvar for, men at det må stilles krav til faglig kompetanse og til bredde i den tverrfaglige sammensetningen.

Utvalgets forslag som tydeliggjør kommunens ansvar

Unio er enig i forslaget om at lavterskeltilbudene lettere kan realiseres ved at en foretar en endring i § 1-3 kommunehelseloven som tydeliggjør kommunenes ansvar for å etablere tjeneste for psykisk helsearbeid. Styrking av kommunenes ansvar for å gi førstelinjetilbud innen psykisk helse er viktig for at barn og unge kan få enklere og raskere tilgang til psykisk helsehjelp der de bor. Dette er også i tråd med intensjonene i Samhandlingsreformen om at tjenestene i størst mulig grad må finne sin løsning i kommunene og styrke tidlig intervensjon. Det bør også i forskrift stilles krav til standard for de psykiske helsetjenestene i kommunen.

Utvalgets forslag om øremerkede midler til psykologitjenesten

Utvalget foreslår at det etableres en handlingsplan for styrking av psykologtjenesten i kommunene, finansiert av øremerkede midler. Unio støtter dette forslaget. Det er et stort behov for styrking av psykologtjenestene for barn og unge i kommunene.

Kap 6. 4 Tidlig innsats

Kartlegging

I den hensikt å gi tidlig innsats, foreslår utvalget at kommunen gis ansvar for kartlegging i form av sjekklister for identifisering av barn og familier med risikofaktorer. Kartleggingen skal omfatte barnets sosiale, emosjonelle og adferdsmessige utvikling med jevne mellomrom. Hensikten er å fastslå mestring og identifisere behov for grundigere oppfølging av hjelpeapparatet. Unio er skeptisk til og fraråder forslaget om en slik sjekklisterkartlegging av alle barn. Vi stiller spørsmål ved hva en slik sjekklister skal inneholde som skal kunne skille ut barn og familier med risikofaktorer. Videre kan man ikke være trygg på de som skal foreta denne vurderingen i kommunene har den nødvendige kompetanse og oversikt til å gjøre dette. Her kan man lett komme opp i situasjoner der utenforliggende forhold vektlegges, der for eksempel sjekkerens dårlige kjennskap til tradisjoner og kultur spiller inn. En slik kartlegging kan lett føre til stigmatisering av enkelte familier. Dette er betenkelig med hensyn til barn og unges personvern og vil være komplisert når det gjelder taushetsplikt og oppbevaring av opplysninger. **Unio går på denne bakgrunn imot forslaget om kartlegging.**

Derimot vil vi foreslå en styrking og vitalisering av systemet vi har i dag, med bedre samordning av spesialisthelsetjenesten og de kommunale tjenestene (helse, skole, barnehage), herunder skolehelsetjenesten. Som utvalget skriver, s.83; "Det bør sikres en tettere kontakt mellom fagfeltene som yter tjenester til barn utenom skole og barnehage, og dem som skal ivareta barna i barnehagen og skolen. Det bør opprettes møteplasser for tverretattlig/tverrfaglig samarbeid, hvor PPT, det psykiske helsevesenet etc. kan bidra til kunnskapsheving". Unio er svært enig i denne presiseringen som også må innebære at barnehagens og skolens folks bidrag til hjelpetjenestene. Det innebærer at når vansker avdekkes, må man i sterkere grad følge opp med tiltak for dem som trenger det.

Kap. 6. 6 Barnevernloven som rettighetslov

Utvalgets forslag til endring av formålsbestemmelsen i barnevernloven 6.6.3

Unio er positiv til en endring av formålsbestemmelsen. Det er på tide med en barnevernlov som regulerer barns rettigheter til tjenester og at barn blir tatt på alvor. En lovfesting vil være med å sikre at barn får nødvendige helsetjenester og sikre kvaliteten

på disse tjenestene. Unio mener at terskelen for å ta kontakt med barnevernet vil bli lavere og en får satt i verk tiltak på et tidligere tidspunkt.

Kap. 6.8 Nærmere om taushetsplikten

Unio støtter utvalgets forslag til en samlet gjennomgang av rettsoppfatning og praksis når det gjelder taushets- og opplysningsplikt i de ulike fagmiljøene som arbeider med barn og unge. Unio mener dette er et vanskelig område som krever grundig gjennomgang der alle fagområder som har med utsatte barn og unge, må involveres. En slik gjennomgang vil kunne bidra til nødvendig kompetanseheving i ulike instanser.

Kap. 6.9 Finansieringsordninger – virkemiddel som motvirker eller stimulerer til samarbeid.

Utvalgets forslag til gjennomgang av refusjonstakstene

Unio fremmer et presisering forslag til utvalgets forslag:

Det foretas en gjennomgang av de refusjonstakster innen psykisk helsevernet for barn og unge med tanke på om prissetting kan påvirke kompetanse, bemanning og omfang av samarbeid med andre tjenester.

Kap. 6.10 Enklere prosedyrer for henvisning til det psykiske helsevernet for barn og unge

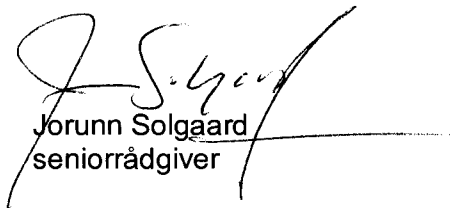
Utvalget foreslår henvisningsrett for PPT, psykologer og helsesøstre til det psykiske helsevesenet for barn og unge i den hensikt å få enklere og mindre tidkrevende prosedyrer. Unio støtter forslaget fra utvalget om å utvide retten til å henvise til det psykiske helsevesenet til de personene i støttesystemet som kjenner barnet best.

For å sikre tidlig innsats, er helsesøstrene en viktig gruppe. Innvendingene kan være at PPT og helsesøstre kan oppleve et press fra foreldre og foresatte om henvisning og at det kan føre til en økning av svakt begrunnede henvisninger. Vi vil tro at dette likevel ikke vil være et problem, fordi Barne- og ungdomspsykiatrien selv i siste instans skal vurdere og prioritere henvisningene.

Se også vedlegget fra Politiets Fellesforbund som utdyper Politirådenes forebyggende og utøvende rolle i arbeidet med utsatte barn og unge.

Vennlig hilsen
Unio

Ingjerd Hovdenakk
sekretariatssjef

Jorunn Solgaard
seniorrådgiver